IVICA i MARICA

PREPRIČAO

STIVEN KING

ILUSTROVAO

MORIS SENDAK

PREVELA

DIJANA RADINOVIĆ

Laguna

UVOD

Kad su me pitali jesam li možda zainteresovan da napišem novu interpretaciju „Ivice i Marice“, i prilagodim je (u određenoj meri) scenografiji i kostimima koje je Moris Sendak dizajnirao za svoju produkciju Humperdinkove opere rađene po ovoj priči, rekao sam da jesam. Kad sam video same crteže, rešio sam da pokušam to da uradim. Dva crteža su mi se naročito dopala: na jednom je zla veštica koja jaše na metli sa vrećom punom otete dece iza sebe, a na drugom čuvena kuća od slatkiša koja poprima grozno lice. Pomislio sam: *Ovako ta kuća stvarno izgleda, kao đavo zgađen zlom, a to lice pokazuje samo kad joj deca okrenu leđa.* Hteo sam o tome da pišem! Za mene je to suština ove priče, zapravo svih bajki: vedra i sunčana spoljašnjost, mračno i užasno središte, hrabra i snalažljiva deca. Ja na izvestan način ceo život pišem o deci kao što su Ivica i Marica.

A tu je i uticaj koji je gospodin Sendak imao na mene. Osim što sam u svoju knjigu *Rose Madder*, mračnu bajkovitu priču o zlostavljanoj ženi koja počinje da veruje u sebe, uneo njegovu ljupku pesmicu *I'm really Rosie / And I'm Rosie Real*, isto sam tako i stvarno odrastao uz Morisa Sendaka. Vidite, nekada davno jedan vrlo mladi par po imenu Stiven i Tabita (on je imao dvadeset tri godine, a ona dvadeset dve) imao je decu koja su naravno htela da slušaju priče – i to ne samo pred spavanje već po ceo dan.

Siguran sam da je Tabi znala za Sendakova dela, ali ja nisam. Bio sam opčinjen njegovim pričama – sunčana spoljašnjost, mračno središte... a ponekad i obrnuto – i naše verzije Ivice i Marice uporno su drečale za njima. Moj sin je tražio *U Zemlji divljih stvorova*, a moja ćerka je stalno tražila priču o terijerki Dženi iz egzistencijalne knjige *Higglety Pigglety Pop! Or There Must Be More to Life*. („Ona je tako *tužna*“, govorila je stalno moja devojčica.) Već sa tri godine moja malena ju je čitala meni. Kasnije smo

dobili i treće dete, a njegova omiljena knjižica bila je *Chicken Soup with Rice*. Siguran sam da ima ljudi moje generacije (a neki možda čak i čitaju ovo) koji će se prepoznati i koji će rado ponovo posegnuti za gospodinom Sendakom da ga čitaju svojim unucima.

Oduvek sam bio fasciniran bajkama za decu i dečjim pesmicama, a čak sam napisao i roman (*Bajka*) u koji sam uključio mnoge priče, kao što su „Crvenkapa", „Čarobni pasulj" i „Guščarica". Na jednom mestu čak se aludira i na „Ivicu i Maricu", kad se mladi protagonista zagubi u ukletom gradu Lilimaru jer izgubi trag (setite se mrvica).

Reći ćete da sam sebi dao previše slobode prepričavajući bajku braće Grim – jesam i neću se izvinjavati za to. Čarobna patka koja prenosi brata i sestru preko reke ili jezera (u bajci se pominje samo velika voda) suviše mi je delovala kao *deus ex machina*, pa sam je izbacio. (Verovatno bih je ostavio da ju je gospodin Sendak ilustrovao, ali nije.) S druge strane, ostavio sam pesmicu koje se sećaju svi koji su čuli priču: „Grickaj, grickaj, lomi! Ko mi se na kućicu okomi?"* Drugim rečima, trudio sam se da zadržim sve što valja.

Dragi čitaoci, nadam se da ćete uživati u ovom mom bednom pokušaju da udahnem život staroj priči, a znam da ćete uživati u umetnosti Morisa Sendaka, koja je spolja sunčana, a iznutra mračna.

Ili obrnuto.

STIVEN KING

---

* Svi navodi iz bajke „Ivica i Marica" preuzeti su iz knjige *Sabrane bajke* braće Grim, Izdavački zavod Jugoslavija 1979, u prevodu Božidara Zeca i Milana Tabakovića. (Prim. prev.)

NEKADA DAVNO,
mnogo pre nego što ti
se i čukunbaba rodila,
na obodu velike mračne šume živeo
jedan metlar sa ženom i dvoje dece,
Ivicom i Maricom.